

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий
коледж Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія гуманітарно-соціальних освітніх компонентів

СИЛАБУС
освітнього компоненту
«Сучасні технології навчання іноземної мови
дітей дошкільного віку»

Код дисципліни	ВК.2
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	вибіркові освітні компоненти ОПП
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Федотенко Людмила Григорівна , викладач вищої кваліфікаційної категорії
Контактний телефон	0666681034
Е-mail:	Lyudmilafedotenko@gmail.com
Профіль викладача	http://ppk.gnpu.edu.ua/29-pratsivnyky-koledzhu/621-fedotenko-liudmyla-hryhorivna.html
Консультації	Середа 14.00-15.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента в ОПП:

Освітній компонент (далі ОК) «Сучасні технології навчання іноземної мови дітей дошкільного віку» є вибіркоким компонентом за Освітньо-професійною програмою (далі ОПП) «Дошкільна освіта», рівня фахової передвищої освіти. Освітній процес охоплює лекційні заняття, практичні заняття, виконання самостійних робіт, модульних контрольних робіт та підсумковий контроль у формі заліку.

Мета вивчення ОК: висвітлення ролі використання сучасних технологій у навчанні та викладанні іноземної мови (англійської) як другої мови; розкриття перед здобувачами освіти особливої ролі дошкільного дитинства, як сенситивного періоду опанування іноземної мови, ознайомлення їх із завданнями і змістом навчання англійської мови дітей дошкільного віку, методами і прийомами роботи засобами сучасних технологій; забезпечення якісної підготовки компетентного, конкурентноздатного затребуваного фахівця закладу дошкільної освіти з активною громадянською патріотичною позицією, здатного забезпечити дієвий вплив на збереження, зміцнення здоров'я і розвитку дітей раннього та дошкільного віку; здатного працювати у трансформаційних умовах соціально-економічного розвитку суспільства, проектувати освітній простір ЗДО на засадах сучасних фахових методик дошкільної освіти.

Завдання:

Теоретичні:

- навчити добору та аналізу сучасних технологій та інноваційних засобів навчання іноземних мов;
- сформуванню навички ефективного застосування сучасних технологій та інноваційних засобів в освітньому процесі з іноземних мов;
- навчити планувати заняття з іноземної мови із застосуванням ефективних сучасних технологій та інноваційних засобів навчання;
- сформуванню вміння планувати та здійснювати контроль рівня сформованості іншомовних знань, умінь та навичок дітей дошкільного віку;

Практичні:

- сформуванню у здобувачів освіти вміння використовувати теоретичні знання, під час вирішення практичних питань викладання англійської мови у закладах дитячої освіти;
- удосконалюванню навички та вміння навчальної роботи з формування іншомовної комунікативної компетентності дітей дошкільного віку, на основі програми з іноземної мови для закладів дошкільної освіти, із застосуванням сучасних технологій навчання іноземних мов;

– сформувати прагнення до міцного усвідомленого засвоєння змісту, організаційних форм і методів навчання англійської мови дітей дошкільного віку;

Вивчення ОК «Сучасні технології навчання іноземної мови дітей дошкільного віку» формує у здобувача фахової передвищої освіти низку компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10.Здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самопрезентації та результатів своєї професійної діяльності; здатність керувати власним життям і кар'єрою, планувати, управляти культурними та соціальними проектами, критично мислити.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Пререквізити:

Попередні компетентності, необхідні для вивчення освітнього компонента, формуються під час засвоєння ОК «Іноземна мова (англійська)», Іноземна мова (за професійним спрямуванням).

Програмні результати навчання:

РН1 Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН5 Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти.

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організувати їх відповідно до освітніх програм.

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур

РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мобільні пристрої (смартфони, планшети) з доступом до мережі Інтернет, мультимедійний проєктор, доступ до електронних журналів бібліотеки; доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу.

2. Організація навчання

Методи навчання

Словесні: розповідь, пояснення, бесіда;

Наочні: ілюстрація, демонстрація навчального матеріалу;

Практичні: актуалізація базових знань, вивчення нового матеріалу; активізація та набуття необхідних компетенцій, які сприяють розвитку мотивації навчально-пізнавальної діяльності; навчальні практикуми тощо;

Аналітичні, синтетичні, аналітико-синтетичні, рецептивні, репродуктивні;

Проблемно-пошукові; дослідницькі;

Робота з навчальною літературою, самостійна робота;

Методи контролю – усний та письмовий контроль (індивідуальне, фронтальне опитування; виконання тестових завдань; написання модульних контрольних робіт, залік) і самоконтролю та самооцінювання (усвідомлення студентом правильності плану діяльності й способу реалізації цього плану; об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Структура дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	Аудиторні заняття			Само- стійна робота студен- тів (СРС)
	Лекційні заняття	Пра- ктичні занят- тя	Лабора- торні заняття	
Змістовий модуль 1 <i>Сучасні технології навчання дітей дошкільного віку як базис методики викладання іноземної мови в закладах дошкільної освіти</i>				
1. Сучасні технології навчання дітей дошкільного віку як базис методики викладання іноземної мови в закладах дошкільної освіти	2	2		2
2. Раннє навчання іноземної мови — один із важливих напрямів удосконалення і розвитку системи освіти. Методичні принципи та умови формування у дітей вмінь англомовного спілкування	2	2		2
3. Зміст дошкільного навчання дітей іноземній мові. Інноваційні технології на заняттях з англійської мови	2	2		2
4. Специфіка використання гри у дошкільному навчанні іноземної мови	2	2		2
5. Модульний контроль		2		2
Всього за модуль	8	10		10
Змістовий модуль 2 (V семестр) <i>Навчання іношомовного матеріалу та іношомовного спілкування. Організація та планування процесу дошкільного навчання іноземної мови.</i>				
6. Формування фонетичної компетенції у дітей дошкільного віку. Особливості навчання дітей англійської звуковимови	2	4		3
7. Методика проведення словникової роботи на початковому етапі	2	2		2

8. Формування іншомовних лексичних навичок у дітей дошкільного віку. Особливості формування навичок говоріння	2	4		3
9. Навчання аудіювання дітей дошкільного віку	2	2		3
10. Формування граматичних навичок у дітей дошкільного віку	2	2		3
11. Заняття – головна організаційна форма навчання. Планування та організація процесу дошкільного навчання іноземної мови. Інтегрований підхід до навчання	2	2		4
12. Особливості контролю успішності у дошкільному навчанні іноземної мови				2
13. Методика організації театрално-ігрової діяльності з англійської мови дітей дошкільного віку				4
14. Індивідуальне навчання. Критерії готовності дитини до вивчення іноземної мови у школі				2
15. Технологічні аспекти викладання іноземної мови				2
16. Висока професійна і методична майстерність учителя — основа успіху навчання дітей іноземній мові				2
17. Модульний контроль		2		2
Всього за модуль	12	18		32
Всього за семестр	20	28		42
Всього за рік	20	28		42

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з дисципліни «Література для дітей іноземною мовою» ґрунтується на *компетентнісному підході*.

Навчальні досягнення майбутніх вихователів дошкільного закладу з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (виконання завдань практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК є: усний контроль (індивідуальне та фронтальне опитування), письмовий (виконання завдань практичних робіт, самостійної роботи; написання модульних контрольних робіт), тестовий та форми самоконтролю (усвідомлення студентом правильності плану діяльності й способу реалізації цього плану) і самооцінювання (критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Оцінювання кожного виду роботи (виконання практичних робіт, написання модульних контрольних робіт, виконання самостійної роботи, залік) відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Здобувач освіти володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; уміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Здобувач освіти може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Здобувач освіти володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має

	фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички.
--	--

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка за виконання практичних робіт, оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання); підсумковий (модульний) контроль за змістовими модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота (практичні роботи)	Модульний контроль (1, 2)	Самостійна робота студента (1, 2)	Підсумковий контроль (залік)
ВК 0,45	ВК 0,2	ВК 0,25	ВК 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			

				виконав навчальне навантаження.
B	4,01- 4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
	4,01	82		
C	3,50-4,00	74-81	4	<i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,00	81		
	3,92	80		
	3,85	79		
	3,78	78		
	3,71	77		
	3,64	76		
	3,57	75		
	3,50	74		
D	2,86-3,49	64-73	3	<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	3,49	73		
	3,42	72		
	3,35	71		
	3,28	70		
	3,21	69		
	3,14	68		
	3,07	67		
	3,00	66		
	2,93	65		
	2,86	64		
E	2,51-2,85	60-63	3	<i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на
	2,85	63		
	2,73	62		
	2,62	61		

	2,51	60			60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповіді менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Політика оцінювання

Оцінка за залік може бути виставлена автоматично, якщо здобувачем освіти здано всі види запланованих робіт (практичні роботи, самостійна робота, модульні контрольні роботи) і його задовольняє сума зароблених балів. В інших випадках він складає залік за запропонованими питаннями.

Здобувач освіти звільняється від виконання самостійної роботи, якщо він бере участь у науково-практичних конференціях, семінарах тощо (дослідження проблеми і виступ з доповіддю, написання тез, статті) з питань літератури для дітей іноземною мовою. За виконану роботу йому виставляється оцінка за 4-бальною шкалою та шкалою ECTS, згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Здобувач освіти має право перездати будь який вид роботи з блоків практичної підготовки, самостійної роботи, з метою підвищення оцінки, за умови, якщо така робота була подана на перевірку у встановлені строки.

Здобувач освіти має право доздати будь який вид роботи з блоків практичної підготовки, самостійної роботи, за умови поважної причини, підтвердженої документально (наприклад, участь у конференції в іншому місті, хвороба та ін.), що завадила йому виконати дані завдання у встановлені раніше терміни. Йому призначаються додатково встановлені строки.

6. Інформаційне забезпечення

Список рекомендованих джерел

Основні

1. [Аксьонова О. П., Аніщук А. М., Артемова Л. В. Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років /наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ МЦФЕР-Україна, 2019. 490 с.](#)
2. [Базовий компонент дошкільної освіти: нова редакція / Байєр О. М. та ін.; під наук. кер. Піроженко Т. О. Київ, 2021. 37с.](#)
3. Будак С. В. Формування готовності студентів до іншомовної діяльності з дошкільниками: монографія зі спец практикумом у двох книгах. Київ: Видавничий Дім Слово, 2008. 288с.
4. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 255 с.
5. Віттенберг К. Ю. Підготовка майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій до навчання дітей іноземних мов: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського. Вінниця, 2010. 20 с.
6. [Кулікова І. А., Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації /за заг. ред. О. В. Низковської. Вид. 3-тє зі змін. та допов. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 48 с.](#)
7. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дошкільнят: навч. посібн. Київ: Шкільний світ, 2007. 128 с.
8. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: кн. для вчителя. Київ: Шкільний світ, 2009. 160 с.
9. [Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку \(програма, методичні рекомендації\): навчальний посібник для вчителів раннього навчання англійської мови, студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Умань, 2003. 113с.](#)

10. [Шкваріна Т. М. Методика навчання іноземної мови дошкільників: навчальний посібник. Київ: Освіта України, 2007. 299с.](#)

Додаткові

1. Бойко О. В. Використання наочності як засіб формування мовленнєвої активності у процесі навчання іноземної (англійської) мови дітей старшого дошкільного віку: зб. наук. праць Бердянського державного педагогічного університетів. Бердянськ: БДПУ, 2006. № 3. С. 23–28.
2. Бойко О. В. Формування мовленнєвої активності старших дошкільників в процесі вивчення англійської мови. Матеріали X підсумкової наук.-прак. конф. викладачів МДГУ: зб. наук. праць / за заг. ред. К. В. Балабанова. Маріуполь: МДГУ, 2008. С. 192–194.
3. Богуш А. М., Котик Т. М. Особливості вивчення української мови в дошкільних закладах з російською мовою навчання. Одеса, 1992. С.23-27.
4. Гайдук С. Є. Методика розвитку англійської аудитивної компетенції дітей молодшого дошкільного віку. Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. Черкаси: Видавничий відділ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2015. № 3 (336). С. 74–78.
5. Гайдук С. Є. Методика формування англійської компетентності дітей дошкільного віку у говорінні. Вісник Черкаського університету. Серія : Педагогічні науки. Черкаси: Видавничий відділ Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, 2016. № 3. С. 32–35.
6. Гуменкова Л. Г., Кашинська Г. В. Особистість дошкільника, психологічний інструментарій. Київ: Главник, 2008. 175 с.
7. Ігнатюк Е. Чарівний світ казок. Англійська мова та культура: тижневик для вчителів та всіх, хто вивчає мову. Київ, 2001. № 14 (62). С.6-7.
8. Маценко В. Індивідуальний розвиток дитини. Київ: Главник, 2007. 158 с.
9. Соколовська С. В. Використання комп'ютера на заняттях англійської мови з дошкільниками. Національна освіта: традиції і новації у контексті ідей Івана Огієнка: зб. наук. праць / за ред. проф. М. В. Левківського. Житомир: ЖДПУ, 2002. С. 208–211.
10. Шевченко І. В. Використання елементів системно-комунікативного методу під час навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: збірник наукових праць. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. Вип. 9(19). С. 209-212.
11. Шевченко І. В. Використання транскрипції в навчанні англійської мови дітей старшого дошкільного віку. Науково-методичний, інформаційно-освітній журнал „Вересень”. Миколаїв, 2008. № 3-4 (44-45). С.32-36.
12. Шевченко І. В. До проблеми культури англійського мовлення майбутніх вихователів. Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету: матеріали міжнародної науково-практичної конференції Проблема наступності у підготовці дітей дошкільного і молодшого віку до життєдіяльності. Бердянськ, 2002. С.300-308.
13. Шевченко І. В. Навчання англійської мови дітей 4-го року життя в дошкільних закладах освіти. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського: зб. наук. праць. Одеса, 2000. Випуск 11. С.23-27.
14. Шевченко І. В. Особливості навчання англійської граматики дітей віком від 4-х до 6-ти років. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: зб. наук. праць. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. Випуск 1.37 - 2012. С435-437.

15. Шевченко І. В. Особливості навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку. Науковий вісник Миколаївського державного університету: зб. наук. праць. Спецвипуск: Педагогічні науки. Миколаїв: МДУ, 2008. У 2-х т. Т. 1. С.238-244.
16. Шевченко І. В. Особливості навчання дітей англійської мови на початковому етапі: зб. наук. праць. Педагогічні науки. Херсон: Вид-во ХДУ, 2010. Випуск 56. С.163-167.
17. Шевченко І. В. Підготовка дітей до читання та письма англійською мовою в дошкільних навчальних закладах. Науковий вісник Миколаївського державного університету: збірник наукових праць. Спецвипуск: Педагогічні науки. Миколаїв: МДУ, 2008. У 2-х т. Т. 2. С. 259-264.
18. Шкваріна Т. М. Поліглоти з дитсадка. Підготовка у педагогічному училищі вихователя з правом викладання англійської мови . Освіта. 12–19 травня 1999р. № 26–27. С. 6–7.
19. Шкваріна Т. М. У світ іноземної мови з цікавістю. Дошкільне виховання. 2000. №1. С. 22–23.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Англійська мова з дитинства. URL: <http://osvita.ua/school/method/8664/> (дата звернення: 26.02.2026).
2. Бігич О. Б. Експериментальне навчання старших дошкільників англійської мови аудіювання з використанням мультимедійної презентації. URL: file:///C:/Users/%D0%A1%D0%B5%D1%80%D1%91%D0%B3%D0%B0/Downloads/VZhDU_2013_6_13.pdf (дата звернення: 26.02.2026).
3. Навчання дошкільнят англійської мови. URL: <http://prolisok.it-we.net/navchannya-doshkilnyat-anglijskij-movi> (дата звернення: 26.02.2026).